

genen Bed. (प्रतिकृति संज्ञायाम्) gaṇa देवपथादि zu P. 5,3,100.
रथपर्याय m. *Calamus Rotang* (ein Synonym von रथ) ÇABDA. im ÇKDr.
रथपाद m. *Wagenfuss* d. i. *Wagenrad* H. 733. — Vgl. रथचरणा.
रथप्री 1) adj. nach Śā. den Wagen füllend RV. 6,49,4. 8,63,10. —
 2) f. N. pr. eines Flusses Verz. d. Oxf. H. 73, a, No. 129. b, 3, 4; vgl.
रथप्सा, रथस्या.
रथप्रोत्त adj. in den Wagen fest gefügt, Personification in einer formelhaften Aufzählung VS. 13,17.
रथप्रोष्ठ m. N. pr.; pl. RV. 10,60,5. — Vgl. रायप्रोष्ठ.
रथप्सा f. N. pr. eines Flusses ÇABDA. im ÇKDr. — Vgl. रथप्रा, रथ-
 स्था, रथस्या.
रथबन्ध m. *Fesselung* —, *Festhaltung des Wagens, Wagenfessel* MBh. 8, 2583.
रथमेकैत्सव m. ein grosses Wagenfest, die feierliche Procession eines Idols zu Wagen Verz. d. B. H. No. 1181. — Vgl. रथोत्सव.
रथमुख n. *Vordertheil des Wagens* AV. 8,8,23. TS. 3,4,9,2. 5,4,9,3. — Vgl. रथशिरस्.
रथयो (von रथ) f. *Luft nach Wagen* RV. 8,46,10. — Vgl. रथयु.
रथयात्रा f. die feierliche Procession eines Idols zu Wagen WILSON, Sel. Works 4,128. 133. Verz. d. Oxf. H. 31, a, 5. b, 14. 17. 62, b, 12. 83, a, 14. रथयात्रोत्सव Verz. d. B. H. 136, a (129).
रथयान n. das Fahren zu Wagen AV. 4,34,4. R. GORR. 2,34,13.
रथयान्वन् adj. zu Wagen fahrend RV. 8,38,2.
रथयु (von रथ) adj. nach Wagen begehend Nir. 6,31. RV. 1,51,14. in den folgenden Stellen ist der nom. sg. mit einem nom. und acc. pl. zu verbinden (vgl. u. रथसूर): उशतीर्दिरा देवं रथं रथयुर्धारपधम् 10,70,5. स्वाधयोऽं वि डुरो देवपत्तो ऽशिम्यूरथयुर्द्वताता 7,2,5. — Vgl. रथया.
रथयुञ्ज 1) adj. den Wagen schirrend, an den Wagen geschirrt RV. 1, 139,4. ऋषयः 8,33,14. वायु 10,64,7. — 2) m. *Wagenlenker* RAGH. 9,25.
रथयुद्ध n. ein Kampf zu Wagen MBh. 1, 331.
रथयोग s. u. योग 1) b).
रथरान m. N. pr. eines Ahnen Çākjamuni's LIA. II, Anh. 2.
रथर्य (von रथ), रथर्यति im Wagen fahren NAIGH. 2,14. 4, 3. Nir. 6, 29. एष देवो रथर्यति पवमानो दशस्यति RV. 9,3,5. यदैतेशोभिः पतरी रथर्यति 10,37,3. 8,90,2.
रथर्वी adj. oder subst. f. Bez. einer Schlange: पृद्धो रथर्व्याः शिरः सं बिभेद पृद्धावाः AV. 10,4,5.
रथवंश m. eine Menge von Wagen MBh. 3,15720. 4,1153. 1648.
रथवत् (von रथ) adj. 1) von Wagen begleitet, Wagen habend RV. 1, 122,11. राधम् 5,37,7. 7,27,5. 76,5. — 2) das Wort रथ enthaltend AIR. B. 4,29.
रथवर्त्मन् n. P. 6,2,151. Sch. Weg für Wagen, Fahrstrasse R. 2,42, 12. RAGH. 4,82.
रथवाह 1) adj. (f. ई) einen Wagen ziehend: अस्या ÇAT. Br. 5,5,4,35. KĀTJ. ÇR. 15,10,20. — 2) m. a) *Wagenpferd, ein an einen Wagen gespanntes Pferd* MBh. 4,2043. 7,1012. — b) *Wagenlenker* KATHĀS. 56, 394. Verz. d. Oxf. H. 190, b, 16.
रथवाहक m. *Wagenlenker* MBh. 3,2890.

VI. Theil.

रथवाहन 1) m. N. pr. eines Mannes MBh. 7,7012. — 2) n. *proparox. ein bewegliches Gestell, auf welches der Wagen gesetzt wird, Untersatz* (vgl. βωμός bei HOMER) RV. 6,73,8. VS. 12,71. AV. 3,17,2. TBR. 1,7. 9,6. KĀTJ. 21,10. ÇAT. Br. 5,4,2,23. fg. MAH. zu VS. 10,23. die Schreibung °वाहण KĀTJ. ÇR. 15,6,27. 30. VS. PRĀT. 3,85. MAH. zu VS. 10, 21. °वाह् TS. 1,8,40,1. TBR. 1,8,4,3. KĀTJ. 13,9. TS. Comm. II, 193.
रथविज्ञान n. die Kenntniss des Wagenlenkers KATHĀS. 56,353. 394. — Vgl. रथज्ञान.
रथविद्या f. dass. KATHĀS. 56,357.
रथविमोचन n. das Abschirren vom Wagen; davon adj. °विमोचनीय darauf bezüglich TBR. 1,3,6,7. 9,5.
रथवीति m. N. pr. eines Mannes RV. 5,61,18. fg.
रथवीथी f. Weg für Wagen, Fahrstrasse BUĀG. P. 4,13,20.
रथव्रज m. = रथवंश AK. 2,8,2,23. MBh. 4,1056. 6,5441.
रथव्रात m. dass. MBh. 4,1070. 3,5960.
रथशक्ति f. der Fahnenstock auf einem Streitwagen HARIV. 9363.
रथशाला f. *Wagenschuppen* MBh. 2,2694. 3,2883. 12,10453.
रथशिला f. die Theorie des Wagenlenkers R. GORR. 1,80,28.
रथशिरस् n. so v. a. रथमुख KĀTJ. ÇR. 18,5,17. 20. LĀTJ. 2,8,1.
रथशीर्ष n. dass. ÇAT. Br. 9,4,4,13.
रथश्रेणि f. *Wagenreihe* ÇAT. Br. 10,6,4,7.
रथसङ्ग m. feindliches Zusammentreffen von Wagen RV. 9,33,2.
रथसप्तमी f. Bez. des 7ten Tages in der lichten Hälfte des Āçvina Verz. d. Oxf. H. 284, b, 48. WILSON, Sel. Works 2,196.
रथसूत्र n. eine Vorschrift über Wagenbau MBh. 2,255. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 16,9. 10 und Anm.
रथस्थ 1) adj. s. u. स्थ. — 2) f. N. pr. eines Flusses MBh. 1,6453; vgl. रथप्सा, रथस्या.
रथस्वैति (रथऽपति Padap.) m. der Genius des Behagens, des Ergötzens (odor des Streitwagens): एष ते देव नेता रथस्पतिः (= सर्वस्य पालकः Śā.) शं रथिः RV. 5,30,5. ऋभुता वाज्ञो रथस्पतिर्भगः 10,64,10. विश्वे देवांसो रथस्पतिर्भगः । ऋभुर्वाज्ञः 93,7. Gebildet wie वनस्पति u. s. w., wo die Endung अस् dem Ohr als gen. erscheint.
रथस्या s. u. रथस्या.
रथस्पृम् adj. den Wagen berührend (und dadurch schou geworden): अस्याः RV. 10,93,8.
रथस्या f. N. pr. eines Flusses gaṇa पास्करादि zu P. 6,1,157. Da das Wort ein eingeschobenes स enthalten soll, so wird wohl रथस्या die richtige Lesart sein; vgl. रथप्रा, रथप्सा, रथस्था.
 1. **रथस्वन** m. *Wagengerassel*; am Ende eines adj. comp. f. N. KATHĀS. 56,391.
 2. **रथस्वने** adj. wohl so v. a. *स्वनद्रय*; personificirt in der formelhaften Aufzählung VS. 13,16. N. pr. eines Jaksha BUĀG. P. 12,11,35.
 1. **रथार्त्त** (रथ + 2. अत्त) m. *Wagenachse* TS. 6,6,4,1. KĀTJ. 29,8. ÇĀKṆH. GRHJ. 1,15. MBh. 7,6090. als Längenmaass (= 104 Aṅgula nach dem Schol. zu KĀTJ. ÇR.): °मात्र KĀTJ. ÇR. 8,8,6. °मात्रैरिषुभिः MBh. 7,6829. R. 3,67,18.
 2. **रथात्** (रथ + 3. अत्त Auge) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge